UCOS

UNIVERSITAIR CENTRUM VOOR
ONTWIKKELINGSSAMENWERKING

JAARVERSLAG 2018

Universitair Centrum voor Ontwikkelingssamenwerking vzw

Maatschappelijke zetel:

Pleinlaan 2 – 1050 Brussel

Secretariaat en postadres:

Karel Van Miert Gebouw, Pleinlaan 5 - 1050 Brussel

KBO-nummer: 0420.790.948

www.ucos.be

contact@ucos.be

V.U.: Frank Verstraeten (coördinator)

E-mail: frank.verstraeten@ucos.be - Telefoon: +32 (0) 2 614 81 65

Foto cover: © CHanGEmakers 2018 - Team Cuba

INHOUD

4 VOORWOORD
6 DE ORGANISATIE
10 NOORD-ZUIDMOBILITEIT
18 WERELDBURGERSCHAP
20 CHANGE
28 FINANCIEEL VERSLAG
31 COLOFON

VOORWOORD

Beste lezer,

2018. Tweede jaar van het medefinancieringsprogramma 2017-2021. Eerste jaar dat we zonder al te veel nieuwe eisen, procedures, regels en andere administratieve complicaties konden werken. Oké, het ministerieel besluit moest aangepast worden omwille van de bezuinigingspolitiek van de vorige federale regering, maar UCOS had ondertussen haar inkomsten voldoende gedifferentieerd om ook deze hindernis te overwinnen. Het is een bijzonder goed jaar geworden in de verschillende domeinen waarin UCOS actief is.

Laten we beginnen met het project CHanGE (Campaign for sexual Health and Gender Equality). De studenten van de editie 2018 kwamen terug met verhalen over de problematiek van de dehumanisering van sekswerkers in Cuba, Oeganda en India. De mensen en organisaties die het opnemen voor hun lot staan dikwijls alleen en ook bij ons blijkt sekswerk een domein te zijn vol vooroordelen en met veel taboes. Het door de studenten opgezette Seksworks?!-festival probeerde daar verandering in te brengen.

308 deelnemers aan de lezingen en 388 bezoekers aan de tentoonstelling is een sterk resultaat.

Voor onze impact op de werking van het hoger onderwijs in het domein van Noord-Zuidmobiliteit is het colloquium 'Relevante stages voor het Zuiden' een mooi voorbeeld. Samen met een consortium van partners uit het hoger onderwijs stelden we een visietekst voor waarmee heel wat deelnemers aan de slag konden in hun eigen onderwijsinstelling. Ook werd de tekst door buitenlandse instellingen van het hoger onderwijs opgepikt en gewaardeerd.

Een van de aanbevelingen van de visietekst is het grondig voorbereiden van de studenten die naar het Zuiden trekken. UCOS organiseert al jaren een voorbereidingscursus. Door de goede samenwerking met de instellingen van het hoger onderwijs, neemt ook het aantal deelnemende studenten nog steeds toe: meer dan 1500 studenten voor 2018. We zijn ooit begonnen met… 70 studenten.

Het is zeker een voorrecht om te mogen werken met een selecte groep van studenten en collega's uit het hoger onderwijs. Erg inspirerend. Dankzij hen is er ook een permanente vorm van kritische bevraging. Dit voorwoord is dan ook de geschikte plaats om iedereen waarmee we samenwerkten te bedanken voor alle constructieve feedback.

De resultaten liggen in het verlengde van de goede resultaten in 2017. Het geeft comfort en gemoedsrust om verder te kunnen bouwen op een goede basis en zeker te zijn van de impact van de kernactiviteiten. Nu is het tijd om verder te kijken. In 2019 nemen we de aanloop naar een kritische bevraging van de uitbreidingsmogelijkheden.

We wensen je alvast veel leesplezier,

Dr. Aushim Koumar, voorzitter
Frank Verstraeten, coördinator

DE ORGANISATIE

Het Universitair Centrum voor Ontwikkelingssamenwerking vzw (UCOS) is een ngo voor ontwikkelingssamenwerking verbonden aan de Vrije Universiteit Brussel.

UCOS stimuleert kritische visieontwikkeling bij studenten van het Vlaamse hoger onderwijs over mondiale kwesties, ontwikkelingssamenwerking en duurzame ontwikkeling. Ze ondersteunt ook de medewerkers van de hoger onderwijsinstellingen om met deze thema's aan de slag te gaan. Het versterken van wereldburgerschapscompetenties bij de studenten stelt hen in staat zich op te stellen als bewuste wereldburgers en zich in te zetten voor internationale solidariteit.

De werking richt zich naar alle instellingen van het Vlaamse hoger onderwijs.

Binnen het programma 2017-2021 organiseert UCOS:

- Vormingen over wereldburgerschap voor studenten in het kader van hun opleiding.
- Omkadering voor studenten die naar het Zuiden gaan voor stage of onderzoek.
- Omkadering voor studenten uit het Zuiden die in België studeren.
- Seminaries, lezingen en debatten over wereldburgerschap en Noord-Zuidmobiliteit voor docenten en medewerkers internationalisering.
- Werksessies op maat over wereldburgerschap en Noord-Zuidmobiliteit voor docenten en medewerkers internationalisering.
- Het project CHanGE met studentencampagnes rond gender en seksuele en reproductieve gezondheid en rechten (SRGR).

Als ngo voor ontwikkelingssamenwerking is UCOS lid van 11.11.11 (koepelorganisatie van de Vlaamse ngo's) en ngo-federatie (Vlaamse federatie van ngo's voor ontwikkelingssamenwerking). Als vrijzinnig-humanistisch geïnspireerde organisatie is UCOS lid van deMens.nu (Unie Vrijzinnige Verenigingen – UVV).

UCOS kan haar werking realiseren dankzij de steun van o.a. de Belgische Ontwikkelingssamenwerking (Directie-Generaal Ontwikkelingssamenwerking en Humanitaire Hulp – DGD), de Vlaamse overheid (Departement Buitenlandse Zaken), Brussels International, Vrije Universiteit Brussel, 11.11.11 en deMens.nu.

© Loes Verhaeghe

DE ALGEMENE VERGADERING

De Algemene Vergadering (AV) werd samengeroepen op zaterdag 16 juni 2018 in het huisvandeMens Brussel (Sainctelettesquare 17, 1000 Brussel).

De AV van UCOS telde op 31 december 2018 30 leden. Ze denkt kritisch mee over het beleid, neemt de finale beslissingen en vormt een klankbord en collectief geheugen voor de vzw.

Nieuwe leden:
Dorothy Adobea en Eva Declerck
Uittredende leden:
Tine Patroons

Hernieuwing bestuursmandaten:
Rik Rammeloo en Annie Segers
Uittredende bestuursleden:
Sander De Kegel

DE RAAD VAN BESTUUR

Het strategische beleid van de organisatie wordt gevoerd door de Raad van Bestuur (RvB), die in 2018 zeven keer is samengekomen.

Op 31 december 2018 was de RvB van UCOS als volgt samengesteld:
Aushim Koumar (voorzitter)
Anthony Vanoverschelde (ondervoorzitter)
Anne Van Casteren (secretaris)
Raffi Aghekian
Lien Creuwels
Romain Meeusen (waarnemend)
Zeno Nols
Kim Ongena
Rik Rammeloo
Annie Segers
Lycia Van Roy

Aushim Koumar (voorzitter), Anthony Vanoverschelde (ondervoorzitter), Anne Van Casteren (secretaris), Lycia Van Roy en Annie Segers.

© Eline Andries

HET TEAM

Het voorbije jaar nam UCOS afscheid van Elise Van der Mosen. Zij werd vervangen door onze nieuwe communicatiemedewerker Eline Andries.

Het huidige team bestaat uit:

Frank Verstraeten
Coördinator
frank.verstraeten@ucos.be
02 614 81 65

Bram Cleys
Educatief medewerker
bram.cleys@ucos.be
02 614 82 65

Jeroen Pittoors
Programmabeheerder
jeroen.pittoors@ucos.be
02 614 81 93

Eline Andries
Communicatiemedewerker
eline.andries@ucos.be
02 614 81 63

Sebastian Van Hoeck
Vormingsgever
sebastian.vanhoeck@ucos.be
02 614 81 63

Loes Verhaeghe
Gendermedewerker
loes.verhaeghe@ucos.be
02 614 82 65

NOORD-ZUIDMOBILITEIT

OMKADERING STUDENTEN

De dagvullende vormingsactiviteit ‘Naar het Zuiden’ is een begrip geworden in het hoger onderwijs. Om een stage in het globale Zuiden te mogen lopen, verplichten meer en meer instellingen de studenten om deel te nemen. In 2018 organiseerde UCOS 41 zgn. voorbereidingsdagen (in 2017 waren dat er 38) bij 15 verschillende onderwijsinstellingen waaraan 902 studenten deelnamen.

“Deze interessante les heeft mijn visie over verschillende aspecten veranderd (armoede, ethiek, privileges, vooroordelen) en ik heb zeker het gevoel dat ik nu realistischere en grijpbare verwachtingen/doelen voor ogen heb. Ik ben op veel vlakken wakker geschud. Ik zou deze les aan alle studenten aanbevelen!

Deelnemer VIVES, 12/09/2018

De voorbereidingsdag van UCOS wordt meer en meer verankerd in curricula. Om maximale interactie te garanderen streven we er steeds naar om niet meer dan 25 studenten toe te laten. De voorbereidingsdag ‘Naar het Zuiden’ voorziet ook in een handig naslagwerkje: het notebook. Tijdens hun verblijf in het Zuiden kunnen de studenten het gebruiken als reflectie-instrument.

De verdeling over de verschillende instellingen en volgens de studierichtingen van het hoger onderwijs ziet u in de tabel onderaan en rechts.

VERDELING STUDENTEN VOLGENS HOGERONDERWIJSINSTELLING

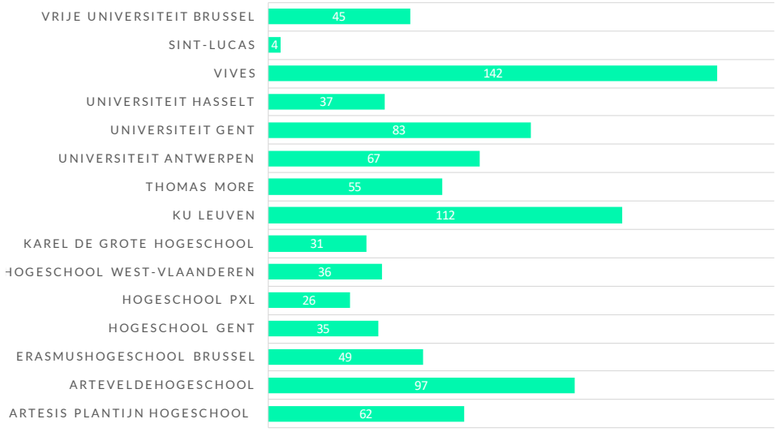

VERDELING STUDENTEN VOLGENS STUDIERICHTING

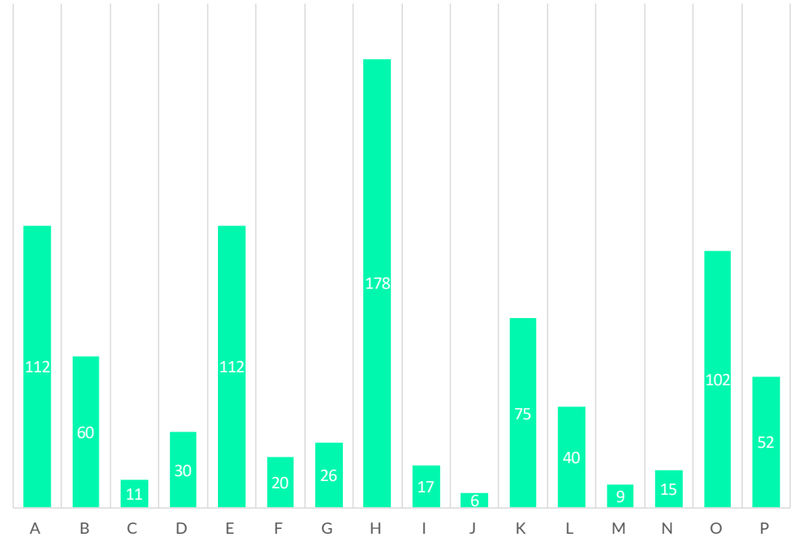

A: Ander B: Biologie/Bio-Ingenieur/Milieu/Geografie C: Economische Wetenschappen D: Ergotherapie E: Geneeskunde F: Ingenieurswetenschappen G: Kinesitherapie H: Lerarenopleiding I: Logopedie J: Politieke & Sociale Wetenschappen K: Sociaal Werk/Agogische Wetenschappen L: Stadsontwerp/Architectuur/Stedenbouw M: Toegepaste Informatica N: Toerisme O: Verpleegkunde P: Vroedkunde

“De interactieve en enthousiaste manier van lesgeven vond ik zeer goed. Ondanks dat ik snel afgeleid ben, heeft de vormingsgever urenlang mijn aandacht kunnen houden, door steeds kritische vragen te stellen, noodzakelijke discussies op te wekken en iedereen gelijkwaardig te laten participeren.

Deelnemer KDG Antwerpen, 17/12/2018

De voorbereidingsdagen van UCOS werden in 2018 opnieuw zeer positief geëvalueerd door de deelnemende studenten. De gemiddelde scores lagen in lijn van die van vorig jaar: 8,2/10 voor de inhoud van de vorming en 8,7/10 voor de aanpak.

“Ik vond het een zeer interessante dag, met veel thema's die aan bod kwamen die volgens mij allemaal nuttig waren voor onze Zuidstage. Bij veel zaken hadden we nog nooit stilgestaan. Vandaar dat ik de vorming zou aanbevelen voor iedereen binnen onze opleiding. Aangezien we in Brussel studeren, zijn deze thema's ook toepasselijk op deze enorm diverse stad.

Deelnemer Erasmus Hogeschool Brussel, 29/01/2018

In 2018 stond het Afrikaanse continent opnieuw op kop als bestemming voor Zuidstages, maar het aandeel van bestemmingslanden in Azië nam beduidend toe. 56% van de studenten trok op stage of onderzoek naar een Afrikaans land (tegenover 60% in 2017), 23% naar Latijns-Amerika en 20% naar Azië (tegenover 17% in 2017). De grafiek op de rechterpagina geeft de populairste bestemmingen weer met Gambia, Vietnam, de Filipijnen en Cambodja als sterkste stijgers.

Daarnaast werden er 8 sessies op maat en lezingen rond Noord-Zuidmobiliteit georganiseerd. In totaal bereikten we 405 studenten, een stijging ten opzichte van de 370 studenten in 2017.

In totaal bereikten we in 2018 1.515 studenten, duidelijk een aantal dat groeit tegenover de 1.160 studenten in 2017.

Aan de sessie voor inkomende studenten namen 11 internationale studenten deel die discussiërden over integratie, engagement, interculturele communicatie en tolerantie.

In 2018 volgden 208 studenten bij UCOS een debriefing. Tijdens een debriefing wordt er kritisch gereflecteerd over de ervaringen in het Zuiden: de relaties, het geleverde werk, de verworven wereldburgerschapscompetenties en een mogelijk engagement voor de toekomst.

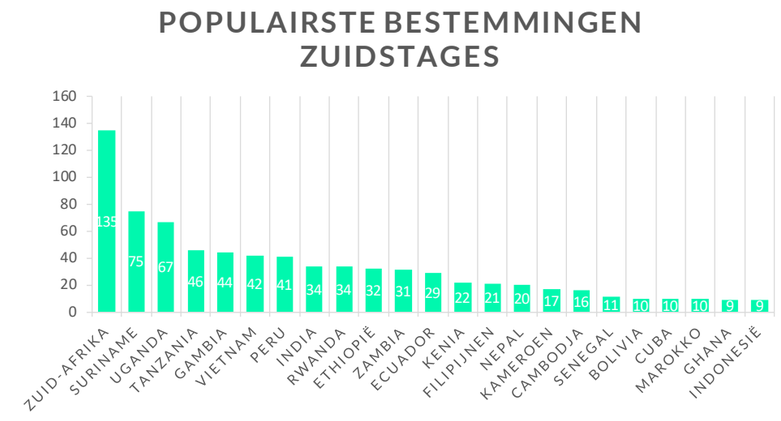

Deze begeleiding stelt studenten in staat om ook eventuele moeilijke ervaringen een plaats te geven en het oordeel bij te stellen.

Een nieuwe partner van UCOS in 2018 is Thomas More. Dit wilt zeggen dat UCOS vanaf 2018 een samenwerkingsverband heeft met 16 van de 18 Vlaamse hogeronderwijsinstellingen.

© Eline Andries

OMKADERING MEDEWERKERS HOGER ONDERWIJS

2018 was een vruchtbaar jaar voor de tweedelijnsactiviteiten. We maken een onderscheid tussen enerzijds de werksessies en de train de trainers die vooral focussen op intervisie en anderzijds de seminaries en lezingen.

Beide vormen van aanpak en groepsgrootte hebben hun sterktes en worden gewaardeerd. Het is net het flexibel aanpassen aan vraag, tijd, onderwerp en groepsgrootte dat het handelsmerk van UCOS is geworden.

	SEMINARIE	SEMINARIE	LEZING	SEMINARIE	TRAIN THE TRAINER	COLLOQUIUM	TOTAAL
Onderwerp	Terugkeerpro-blematieken	To the Global South - Opportuni-ties & Pitfalls	Met vrijwilligers naar het Zuiden	Kwaliteit Zuidstages	Debriefings	Relevante stages voor het globale Zuiden	
Datum	16-01-2018	01-02-2018	24-02-2018	08-03-2018	16-05-2018 12-12-2018	24-05-2018	
Aantal deel-nemers	30	23	48	15	19	85	**220**
Aantal uren	60	46	48	30	47,5	522,5	**754**

8 van de 11 initiatieven voor het hoger onderwijs hadden betrekking op internationaliseringsaspecten en meer bepaald Noord-Zuidmobiliteit. De kern van de werking in 2018 was het opzet van het colloquium 'Relevante stages voor het globale Zuiden' en de bijhorende visietekst die er gelanceerd werd. Het colloquium werd aangestuurd door een werkgroep van medemerkers van UCOS, USOS, UAntwerpen, Arteveldehogeschool, VLHORA en VLIR-UOS.

> *De sprekers en de organisatie vond ik heel goed. Als econoom ben ik wel wat verschoten van de houding tav commerciële organisaties maar ik heb ook veel kunnen opsteken en ga in ons toekomstig project in Ethiopië proberen om een 'duurzaam partnerschap' uit te bouwen in de positieve zin. Kortom: een van de beste bijscholingen/ seminaries die ik volgde het laatste jaar en een aangename kennismaking. Dank en proficiat!*
>
> Deelnemer colloquium relevante Zuidstages, 24/05/2018

© Greet De Gendt

De visietekst werd uitvoerig onderschreven door sprekers uit Nederland en Canada en kreeg heel wat bijval van de deelnemers die alle instellingen van het Vlaams hoger onderwijs vertegenwoordigden. De impact is niet gering: de visietekst belandde op heel wat beleidsvergaderingen waar visie op Zuidstages op de agenda werd geplaatst. Ook buiten het hoger onderwijs en internationaal kreeg de visietekst veel aandacht.

De digitale versie van de visietekst is beschikbaar via onze website, de gedrukte versie kan aangevraagd worden via contact@ucos.be

© Greet De Gendt

VISIETEKST: RELEVANTE STAGES VOOR HET GLOBALE ZUIDEN

Praktijk- en onderzoeksstages in het globale Zuiden spelen een belangrijke rol in de internationalisering van het Vlaamse hoger onderwijs. Ze bieden kansen voor studenten, de onderwijsinstellingen, de Zuidpartner en lokale gemeenschappen. Ze brengen mensen uit verschillende contexten samen, versterken mondiale partnerschappen en mondiaal bewustzijn en leiden in vele gevallen tot persoonlijke groei.

Toch zijn er signalen dat er een grote diversiteit is in de kwaliteit van deze internationale uitzendingen en dat er onduidelijkheid bestaat over de meerwaarde voor Zuidpartners. Met deze visietekst stellen UCOS en zijn partners 9 concrete principes voor die toepasbaar zijn op de meeste Zuidstages. De tekst beoogt een aanzet te geven tot een engagementsverklaring, waarbij elke onderwijsinstelling haar eigen accenten kan leggen en ingaat op specifieke uitdagingen per opleiding.

De publicatie is beschikbaar in vier verschillende talen (in het Nederlands, Frans, Engels en Spaans) zodat de visietekst gedeeld en besproken kan worden met internationale partners.

> *De visietekst is in eerste instantie interessant om stil te staan hoe we als instelling Zuidstages en partnerschappen momenteel benaderen en hoe we er een betere, relevantere richting kunnen aan geven. Betere invulling voor zowel de Zuid-partner als de student.*
>
> Medewerker Arteveldehogeschool, 31/05/2018

> *De visietekst biedt een duidelijk kader dat goed aansluit bij de weg die we binnen onze instelling al bewandelen. Fijn om alles gebundeld te zien in een document dat gedragen wordt door diverse Vlaamse hogeronderwijsinstellingen.*
>
> Medewerker UCLL, 31/05/2018

9 PRINCIPES VISIETEKST

1. Ontwikkeling zien als een complex proces
2. Van hulp toewerken naar een eerlijke samenwerking
3. Zuidpartners voldoende ownership geven
4. Het interrelationele als doel stellen
5. Inzetten op netwerking en langetermijnaanpak
6. Omkadering voorzien voor iedereen
7. Wereldburgerschap stimuleren
8. Stages met kwetsbare kinderen in vraag stellen
9. Aandacht schenken aan ecologische duurzaamheid

© Ella Van Eynde

© Katya Bohdan

WERELDBURGERSCHAP

SESSIES STUDENTEN

In het kader van de VUB International Study Tour 2018 gaf UCOS een presentatie over 'Achieving sustainable development by promoting global conscience and active global citizenship'. Tijdens deze presentatie sprak educatief medewerker Bram Cleys over het UCOS studentenproject 'Generation Under Construction' en wereldburgerschapseducatie. De deelnemers waren vooral Chinese studenten.

Daarnaast organiseerde UCOS ook verschillende vormingen over gendergelijkheid en -diversiteit. Zo gaf UCOS tijdens de 'Office Management Day' twee sessies over 'Gender en diversiteit' aan studenten binnen de opleiding Office Management van de Erasmushogeschool Brussel.

Binnen datzelfde thema organiseerde UCOS samen met de VUB en RHEA het panelgesprek 'LGBT activism' naar aanleiding van het bezoek van de Oegandese mensenrechtenactiviste Kasha Jacqueline Nagabasera. Een van de CHanGEmakers van 2017 nam deel aan het inspirerende gesprek en vertelde over zijn ervaring met het CHanGE project (zie verder onder CHanGE).

Zoals elk jaar ondersteunde UCOS de 11.11.11 campagne. In 2018 was het thema opnieuw migratie. UCOS verzorgde de campagne #allemaalmensen op de VUB en versterkte de online promotie van aansluitende activiteiten en lezingen. Samen met 11.11.11 vraagt UCOS een rechtvaardig migratiebeleid dat de grondoorzaken van migratie aanpakt en veilige routes voorziet.

In 2018 gaf UCOS aan 1.515 studenten vorming in het kader van Noord-Zuidmobiliteit en aan 155 studenten over andere thema's gerelateerd aan wereldburgerschap. Dit levert een totaal op van 1.670 studenten.

© Linde Goossens

SESSIES MEDEWERKERS HOGER ONDERWIJS

In november organiseerde UCOS samen met de VUB in de Bozar het seminarie 'Entrepreneurship in Africa – Who really profits?'.

Tijdens een verfrissend debat deelden de sprekers hun verschillende visies op ondernemerschap. Het publiek in de zaal liet zich niet onverschillig en vooral mensen uit de diaspora stelden kritische vragen. Via een geslaagde live streaming werd het debat intens gevolgd en achteraf herbekeken.

	PANELGESPREK	LEZING	SEMINARIE	TOTAAL
Onderwerp	Doing good and doing it right. Working in development in decolozing times	UNICA Green: Presentatie CHanGE	Entrepreneurship in Africa: Who really profits?	
Datum	06-03-2018	23-03-2018	28-11-2018	
Aantal deel-nemers	55	14	150	**219**
Aantal uren	110	18	375	**503**
Instelling	VUB	VUB	Meerdere	

> *"New African companies are creating own innovations and competing with foreign ones. These African entrepreneurs will transform the continent with the brainpower of the citizens and offer a road map to a new African economy by providing African solutions for African problems.*
>
> Uzoamaka Madu, politiek commentator, in een opiniestuk voor UCOS

CHANGE

Na een goede start in het voorgaande jaar, kende het project CHanGE (Campaign for sexual Health and Gender Equality) in 2018 een sterk vervolg. Met CHanGE levert UCOS een bijdrage aan de wereldwijde strijd voor gendergelijkheid en toegang tot seksuele en reproductieve gezondheid en rechten (SRGR).

Jaarlijks krijgen 12 studenten, de CHanGEmakers, de kans om in 3 teams naar 3 landen in het globale Zuiden te trekken. Tijdens deze bezoeken gaan de teams op zoek naar organisaties en individuen die opkomen voor gendergelijkheid en SRGR.

Overal ter wereld zijn er mensen die werken aan verandering. Het zijn hun inspirerende verhalen die centraal staan in de campagnes die de CHanGEmakers nadien opzetten. Door de ervaringen te delen van activisten en organisaties die in het globale

Zuiden binnen dit domein werken, counteren we het idee dat verandering in de eerste plaats uit het Westen moet komen. De organisaties die de CHanGEmakers ontmoeten, bewijzen elke dag dat de waarheid veel genuanceerder is.

CHanGE in 't kort

» CHanGE staat voor Campaign for sexual Health and Gender Equality.
» Looptijd: 2017 – 2021.
» Elk jaar trekken 12 jongeren in 3 teams naar 3 landen. Bij terugkeer bouwen ze zelf hun campagnes uit.
» Ondersteund door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, deMens.nu, de Vlaamse overheid en de Belgische Ontwikkelingssamenwerking.

© Loula Burnus

HET TRAJECT 2018

Voor de tweede editie van CHanGE waren er 130 kandidaten waaruit uiteindelijk 12 sterke CHanGEmakers werden geselecteerd. Zij werden tijdens drie weekends klaargestoomd door zich te verdiepen in gendergelijkheid en SRGR, na te denken over doeltreffend campagnevoeren en zich praktisch en inhoudelijk voor te bereiden op de onderzoeksreizen.

Vervolgens trokken de 3 teams naar partnerorganisaties in het Globale Zuiden. Team Cuba maakte kennis met het nationale centrum voor seksueel onderwijs, Centro Nacional de Educación Sexual (CENESEX), een organisatie die hen wegwijs maakte in het werk omtrent gendergelijkheid en SRGR in Havana en omstreken. Het centrum onderzoekt wat er leeft bij de burgers en geeft beleidsaanbevelingen aan de overheid.

“De ontmoetingen in Oeganda waren heel uiteenlopend. De gesprekken die me het meeste zijn bijgebleven, zijn vooral deze die spontaan begonnen en waar ik me niet als een buitenlander voelde, maar als een mens dat een connectie heeft met een ander mens. Want ook al hebben we andere achtergronden, genderongelijkheid en taboes op SRGR zijn overal. Praten over die uitdagingen was een manier om verbinding te zoeken zonder onze verschillen te negeren.

Anke De Malsche, deelnemer Team Oeganda

In Kampala, Oeganda, werkte het 2e CHanGemakersteam samen met het Uganda Youth and Adolescents Health Forum (UYAHF), een organisatie voor en door jongeren die werkt rond SRGR, gendergelijkheid, de preventie van geweld tegen vrouwen en meisjes en ondernemerschap van jongeren.

De humanistische organisatie Arthik Samata Mandal (Vereniging voor Economische Gelijkheid) is gevestigd in Vijayawada, India, verwelkomde de derde groep CHanGEmakers en nam hen mee naar hun activiteiten om de meest kwetsbaren, waarvan het merendeel vrouwen en jongeren, te ondersteunen.

“Wat ik zo ongelooflijk goed vind aan dit programma van UCOS, is dat het mensen van verschillende achtergronden samenbrengt, die allemaal een andere kijk hebben op deze thema’s en toch ergens een gemeenschappelijk doel hebben. Namelijk gendergelijkheid en het verkrijgen van seksuele en reproductieve rechten en gezondheid voor iedereen. De mensen die ik heb leren kennen zijn nu echt heel goeie vrienden geworden en ik blijf me ook erna nog een CHanGEmaker voelen!

Loula Burnus, deelnemer Team Oeganda

© Loes Verhaeghe

10 JAAR SAMENWERKING MET HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

UCOS startte in 2009 voor het eerst met de organisatie van een inleefreis naar Lubumbashi, DR Congo. Het doel hiervan was het stimuleren van mondiaal bewustzijn en actieve mondiale betrokkenheid. Samen met VUB vicerector Sonja Snacken en Brussels staatssecretaris voor ontwikkelingssamenwerking Bianca Debaets blikten we in maart 2018 terug op de voorbije studentenprojecten én wensten we alvast onze nieuwe lichtinig CHanGEmakers een inspirerende reis toe.

© CHanGEmakers 2018

SEXWORKS!? REFRAMING PROSTITUTION

Tijdens hun onderzoeksreizen ontmoetten de CHanGEmakers verschillende organisaties van en voor sekswerkers, die actief zijn in de strijd tegen hiv/aids, een tijdelijke veilige plek willen creëren voor zij die in de sector werken, seksuele voorlichting aanbieden of alternatieve inkomensbronnen helpen vinden. Ook in België zetten de CHanGEmakers hun gesprekken verder met sekswerkers en hulpverleningsorganisaties. Ondanks de grote verschillen in wettelijke kaders en types sekswerk, kwam uit deze gesprekken ook een overeenkomst naar boven: overal worden sekswerkers geconfronteerd met stigmatisering en maatschappelijke uitsluiting.

Daarenboven verbergen stereotypen over sekswerk de realiteit. Vaak worden sekswerkers immers gezien als vrouwen die het slachtoffer zijn van geweld, uitbuiting en mensenhandel. Deze slachtoffers bestaan, maar de realiteit is vaak complexer en minder eenduidig. Sekswerk kent vele gezichten: het kent een plaats achter neonrode straatramen, maar ook achter webcams, als escorte of in het kader van seksuele dienstverlening. Sekswerkers kunnen vrouwen zijn, maar ook mannen en transgenders. Het werk kan een bewuste keuze zijn, maar kiezen is ook alleen mogelijk als iemand andere opties heeft.

De stigmatisering, het gebrek aan erkenning van de diversiteit en de weinige gesprekken mét sekswerkers zorgen voor inbreuken op de SRGR van sekswerkers. Repressieve wetgeving beperkt de keuzevrijheid om op een veilige en waardige manier actief te zijn als sekswerker. De toegang tot gezonde en veilige seksuele praktijken en beschermingsmiddelen wordt bemoeilijkt.

© Lady Mermaid

© Loula Burnus

Maatschappelijke uitsluiting bedreigt het mentaal welbevinden van sekswerkers, dwingt hen tot het leiden van een dubbelleven en werpt heel wat praktische drempels op.

Wat ook het profiel is van sekswerkers of de context waarin ze werken, de SexWorks!?-campagne pleitte ervoor om te luisteren naar de verhalen en de noden van sekswerkers en organisaties van en voor hen. Om te erkennen dat sekswerkers fundamentele rechten verdienen die hen beschermen en om voor sekswerkers een volwaardige plaats te garanderen in de samenleving.

Met SexWorks!? realiseerden de CHanGEmakers een festival in de Ravensteingalerij in Brussel dat heel wat mensen wist te bereiken en een

> *SexWorks?! was een interessant, waardevol alsook confronterend project. Het heeft me doen beseffen hoe cruciaal fundamentele rechten, waaronder SRGR, zijn en waarom CHanGE belangrijk is. Het heeft het belang van keuzevrijheid belicht en benadrukt dat we sekswerkers niet moeten zien als slachtoffers, maar als individuele, autonome personen die hun leven in eigen handen hebben.*
>
> Sophie Ceuppens, deelnemer Team Cuba

© Linde Goossens

genuanceerd en humanistisch beeld schetste van sekswerk. Het festival bestond uit een drie weken durende tentoonstelling, openingsavond, debat, filmavond en praatcafé. Tot slot werden bezoekers, in het kader van de Warmste Week, ook uitgenodigd om de Oegandese sekswerkorganisatie OGERA te steunen.

Complementair met deze activiteiten werd een communicatieluik opgezet om de centrale boodschap van het festival breder te verspreiden. De Facebookpagina van het festival kreeg op korte tijd veel volgers en een brochure met verhalen van sekswerkorganisaties in Oeganda, India en België werd actief verspreid. Er verschenen ook artikels over het festival in de nationale media.

Ook buiten de context van deze campagne verspreidden de CHanGEmakers hun reiservaringen en ontmoetingen met straffe organisaties in Cuba, Oeganda en India. Via berichten op Instagram en artikels bij diverse media gaven ze indrukken mee van hun verblijven en ontmoetingen.

> *"De verschillende activiteiten op het SexWorks?!-festival (het debat, de documentaire met debatpanel - met zelfs een commissaris -, de tentoonstelling, etc.) waren echte eyeopeners. Telkens ging ik buiten met een nieuw inzicht of aha-erlebenis en had ik echt een nabespreking nodig. Dat kon gelukkig steeds met de achtergebleven experten of één van de immer enthousiaste CHanGEmakers. Ik heb vooral geleerd om niet te snel een mening klaar te hebben en dat er echt een groter geheel is om rekening mee te houden: er is niet één soort van sekswerk."*
>
> Julie, bezoeker SexWorks!?-festival

BEREIK SEXWORKS!? FESTIVAL

Bezoekers expositie	**388**
Aanwezigen openingsavond	**100**
Aanwezigen debat 'De vele gezichten van sekswerk'	**87**
Aanwezigen filmavond 'Sex Trafficking'	**52**
Aanwezigen praatcafé 'Under the Red'	**69**
Facebookvolgers 2018	**495**
Bereik artikels SexWorks!?	**Meer dan 6.800**

CHANGE IN OEGANDA

CHanGE kijkt verder dan de Belgische grenzen. Niet alleen leren we van partnerorganisaties in het Zuiden en inspireren ze onze campagnes, we gaan ook actief met hen aan de slag. In 2018 legden we de basis voor een nieuw project in samenwerking met het Uganda Youth and Adolescents Health Forum (UYAHF).

Van 2019 tot 2021 zullen we samen met hen werken aan de wereldwijde strijd voor SRGR voor en door jongeren. In 2018 bezochten we de organisatie om het gezamenlijk project uit te werken en hen te ondersteunen in opvolging en evaluatie.

Vanaf 2019 zullen 20 jongeren in Oeganda – waarvan enkele afkomstig zijn uit een vluchtelingenkamp of gastgemeenschap – opgeleid worden tot Youth Advocacy Champions. Met de juiste kennis en competenties gaan ze op pad als rolmodel en ijveren ze bij de districtsoverheid om de situatie rond SRGR in hun gemeenschap te verbeteren.

Een team CHanGEmakers zal de Oegandese jongeren jaarlijks versterken tijdens de zomer, hun verhalen meenemen om de campagne in België te voeden en zo bij te dragen aan hun doelstellingen.

© Loes Verhaeghe

FINANCIEEL VERSLAG

OPBRENGSTEN	
Eigen Inkomsten	39.372,92
Subsidie DGD	169.376,72
Subsidie Vlaanderen BuZa	41.049,07
Subsidie Brussels International	15.000,00
deMens.nu Brussel	8.682,93
Werkingstoelagen	36.065,09
Vlaamse loonsubsidies	37.860,95
Andere toelagen	684,80
Diverse opbrengsten en regularisaties	87,25
Financiële opbrengsten	439,08
TOTAAL	**348.618,81**

KOSTEN	
Huur en huisvestingskosten	266,03
Algemene kantoorkosten en drukwerk	4.916,29
Relaties en representatiekosten	3.176,08
Activiteiten	17.915,90
Vervoers- en verblijfskosten	27.126,12
Vergoedingen aan derden en andere kosten HR	10.373,77
Interim personeel - vrijwilligers	71,01
Andere personeelskosten	195,00
Personeelskosten	254.438,96
Afschrijvingen, voorzieningen vr risico's en kosten	21.293,41
Andere bedrijfskosten	792,87
Bankkosten	224,91
TOTAAL	**340.790,35**

SALDO	**7.828,46**

OPBRENGSTEN

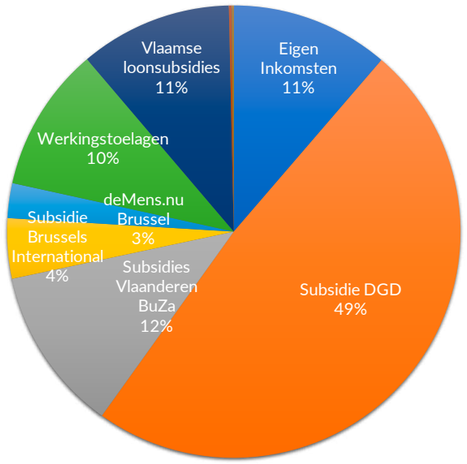

KOSTEN

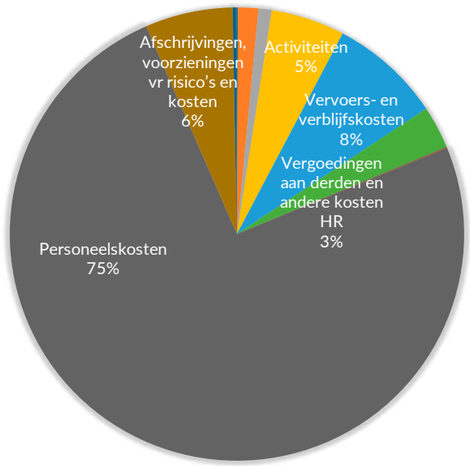

BALANS 2018

VASTE ACTIVA		**14.494,79**	**EIGEN VERMOGEN**		**136.732,51**
Immateriële vaste activa	13.495,62		Fonds sociaal passief	72.757,88	
Materiële vaste activa	999,17		Overgedragen resultaat	43.952,79	
			Voorlopig over te dragen resultaat	7.828,46	
			Kapitaalsubsidies	12.193,38	
			VOORZIENINGEN		**27.125,02**
VLOTTENDE ACTIVA		**208.026,97**	**SCHULDEN**		**58.664,23**
Vorderingen op ten hoogste 1 jaar	73.830,73		Schulden op ten hoogste 1 jaar	28.777,42	
Geldbeleggingen	0,00		Handelsschulden	2.596,74	
Liquide middelen	131.894,24		Schulden m.b.t. bezoldigingen	26.180,68	
Overlopende rekeningen	2.302,00		Overlopende rekeningen	29.886,81	
TOTAAL ACTIEF		**222.521,76**	**TOTAAL PASSIEF**		**222.521,76**

RATIOS*	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Liquiditeitsratio (moet groter dan 1 zijn)	**1,79**	**1,75**	**1,47**	**1,21**	**3,03**	1,46	3,91	4,30	2,25	3,55
Solvabiliteitsratio : EV/TV (0,25-0,5)	**0,54**	**0,47**	**0,32**	**0,18**	**0,67**	0,33	0,75	0,77	0,54	0,61
Rentabiliteitsratio (nettowinst/EV)	**1,02**	**0,30**	**0,68**	**0,22**	**0,16**	-	0,25	0,02	0,09	0,06
Budgetair evenwicht	**15.396,00**	**7.729,36**	**22.940,26**	**12.895,87**	**11.233,47**	-237,18	27.312,35	2.443,21	12.271,76	7.828,46

* Bemerkingen:

In 2012 werden de nog te ontvangen subsidies opgeteld bij het totaal vermogen.

In 2014 was het resultaat voor verwerking gelijk aan: -6.053,00.

MET DE STEUN VAN

IN SAMENWERKING MET

PARTNERS VLAAMS HOGER ONDERWIJS

COLOFON

UCOS wordt structureel financieel gesteund door de
Vrije Universiteit Brussel, deMens.nu en Vlaamse social-profitfondsen
en ontvangt verder subsidies van:

» De Belgische Ontwikkelingssamenwerking (DGD)
» De Vlaamse Overheid (Departement Buitenlandse Zaken)
» Brussels International
» 11.11.11

UCOS werkt in België samen met:

» 11.11.11
» deMens.nu
» Echos Communication
» Edukado
» ULB-Coopération
» USOS
» VLIR-UOS
» Vrije Universiteit Brussel
» VVOB
» VLHORA

UCOS werkt internationaal samen met:

» Arthik Samata Mandal
» CENESEX (Centro Nacional de Educación Sexual)
» Humanists International
» UYAHF (Uganda Youth and Adolescents Health Forum)
» Young Humanists International

Partnerinstellingen van het Vlaamse hoger onderwijs:

» Artesis Plantijn Hogeschool Antwerpen
» Arteveldehogeschool
» Erasmushogeschool Brussel
» Hogeschool Gent
» Hogere Zeevaartschool
» Howest
» Hogeschool PXL
» Karel de Grote-hogeschool
» KU Leuven
» LUCA School of Arts
» Thomas More
» Universiteit Antwerpen
» Universiteit Gent
» UHasselt
» VIVES
» Vrije Universiteit Brussel

Universitair Centrum voor Ontwikkelingssamenwerking vzw

Pleinlaan 2, 1050 Brussel

+32 (0) 2 614 81 65

contact@ucos.be